Zał. nr 3 do uchwały XLIV/ /2018

Rady Miejskiej w Lipnie

z dnia 15 maja 2018 roku

SPRAWOZDANIE

z realizacji

Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 - 2018

Za rok 2017

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie został przyjęty Uchwałą Nr XVIII/104/2016 Rady Miejskiej w Lipnie z dnia 3 lutego 2016 roku. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych, profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy, dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psycholodzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy Sądu, policjanci, wychowawcy, terapeuci, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia, duchowni).
5. Mieszkańcy Gminy Miasta Lipno.

Realizatorami Gminnego Programu są:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Placówki oświatowe (szkoły, przedszkola);
- Komenda Powiatowa Policji w Lipnie;
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Lipnie;
- Służba zdrowia;
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Lipnie;

Realizowane cele w ramach programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zakłada osiągnięcie następujących celów:

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci.

2. Wsparcie oraz udzielenie profesjonalnej pomocy (prawnej, doradczej, socjalnej oraz terapeutycznej) rodzinom i dzieciom będącym ofiarami przemocy oraz ich sprawcom.

3. Dostarczenie społeczeństwu wiedzy o zjawisku przemocy.

4. Poprawa skuteczności działań osób uprawnionych i zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy.

Realizowane zadania

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz.1493 z późn.zm.), Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zadaniem Zespołu jest prowadzenie zintegrowanych działań oraz koordynowanie działań podmiotów o których mowa w art. 9a ust.10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn.zm.), tj. Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, służby zdrowia, oświaty, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół Interdyscyplinarny wypracował spójne procedury postępowania podczas interwencji wobec ofiar i sprawcy przemocy w rodzinie, które realizowane były na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz formularzy „Niebieska Karta”. W 2017 roku przekazano 58 Niebieskich Kart do Zespołu Interdyscyplinarnego założone przez przedstawicieli policji, 1 Niebieska Karta została założona przez pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie. W ramach prowadzonych działań odbyło się 60 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 258 spotkań grup roboczych.

W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Ofiarom Przemocy pracownicy socjalni MOPS w Lipnie udzielili następujących informacji:

- informowano, że w MKRPA w Lipnie prowadzi Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;

- informowano, że PCPR w Lipnie opracował Program Przeciwdziałania Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie, zgodnie z którym można się ubiegać o pomoc w formie terapeutycznych sesji indywidualnych i grupowych;

- informowano, że MKRPA prowadzi profilaktykę i poradnictwo uliczne przy parafii Bł. M. Kozala;

- informowano, że raz w tygodniu w budynku Urzędu Miejskiego dla mieszkańców miasta udziela porad prawnych prawnik;

- informowano o działalności MKRPA i terminach przyjęć specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym bądź współuzależnionym;

- informowano o działalności Grupy AA Camel Lipno, spotykającej się w każdą sobotę w parafii Kozala;

- informowano o działalności na terenie powiatu lipnowskiego Ośrodka Terapii Uzależnień „Cedr" w Mokowo 37 gm. Dobrzyń nad Wisłą;

- informowano, że w siedzibie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Lipnie przy Pl. 11 Listopada 9 prawnicy udzielają nieodpłatnej pomocy prawnej dla następujących grup docelowych: młodzież do 26 roku życia, osoby fizyczne, którym w okresie roku poprzedzającego zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej i wobec których w tym okresie nie wydano decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia, osoby, które ukończyły 65 lat, osoby posiadające ważną Kartę Dużej Rodziny, kombatanci, osoby będące ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, weterani, zagrożeni lub poszkodowani katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną.

W ramach realizacji programu współpracowano z instytucjami pomocowymi, działającymi na terenie miasta w celu pomocy rodzinom doznającym przemocy. Współpraca odbywała się

poprzez : systematyczne monitorowanie rodzin (przy współpracy z kuratorami i pedagogami szkolnymi), motywowanie osób nadużywających alkoholu do leczenie (w ramach współpracy ze służbą zdrowia, członkami MKRPA i dzielnicowymi). Ponadto w ramach realizacji programu udostępniano materiały o charakterze informacyjnym i edukacyjnym – w celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców Gminy na temat przemocy domowej**.**

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach dot. przemocy.

W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie MKRPA w Lipnie prowadziła działania poprzez:

- **f**unkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w każdy poniedziałek o godzinach od 12.00 do 14.00, w 2017 roku z porad skorzystało 47 osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- funkcjonowanie grupy wsparcia dla osób współuzależnionych, spotkania grupy w każdy piątek od godziny 16.00 do 18.00, osoby współuzależnione doświadczają przemocy ze strony osób bliskich uzależnionych,
- funkcjonowanie zespołu interwencyjno – konsultacyjnego; w poniedziałki od 15.00 do 17.00, w środy od 17.00 do 19.00, w czwartki od 15.00 do 16.00, do zespołów zgłaszają się osoby dotknięte przemocą: fizyczną, psychiczną, ekonomiczną, udzielane są porady, odbywają się konsultacje indywidualne,
- funkcjonowanie 5 świetlic środowiskowych, do których uczęszczają dzieci ze środowisk, zagrożonych zjawiskami patologicznymi w tym również przemocą,
- funkcjonowanie punktu terapeutycznego prowadzonego przez Ośrodek Odwykowy w Mokowie, dla osób dotkniętych przemocą,
- pogadanki z rodzicami uczniów,
- rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych - ,,Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie", ,, Przemoc w Rodzinie – sytuacja osób doznających przemocy w rodzinie".

W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie placówki oświatowe z terenu Lipnie prowadziły działania poprzez:

- spotkania z psychologiem i pedagogiem z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Lipnie, spotkania z policją; organizowanie warsztatów profilaktycznych; prowadzenie przez pedagoga szkolnego pogadanek z uczniami oraz rodzicami; udział uczniów w zajęciach świetlicy środowiskowej, **(Szkoła Podstawowa nr 2 w Lipnie);**

- udział uczniów klas 0 – VII w przedstawieniu profilaktycznym teatru ,, Kurtyna" z Krakowa; spotkanie uczniów z terapeutą z Torunia P. Andrzejem Olczykiem dot. przemocy i uzależnień od substancji psychoaktywnych; zajęcia warsztatowe dla klas V pt. ,,Bezpieczeństwo w sieci", prowadzone przez terapeutę Pracowni Profilaktycznej Krokus; zajęcia prowadzone przez pedagoga w oparciu o materiały kampanii ,,Zachowaj Trzeźwy Umysł" pt. ,, Na skrzydłach przyjaźni"; warsztaty psychologiczno – wychowawcze dla uczniów klas V prowadzone przez pedagoga; przeprowadzenie ankiety wśród uczniów klas IV ,,Czy moja szkoła jest bezpieczna?"; zapoznanie uczniów klas IV z prawami dziecka; przeprowadzenie konkursu ,, Znam prawa dziecka"; objęcie dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem i przemocą oraz niewydolnych wychowawczo opieką świetlicy środowiskowej; stały kontakt z kuratorami sprawującymi nadzór nad uczniami i ich rodzinami; wdrażanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych; współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w sprawach wychowania i bezpieczeństwa; indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami dotyczące zapobiegania agresji i przemocy rówieśniczej oraz domowej; pogadanki na godzinach dyspozycyjnych dotyczące agresji i zachowań ryzykownych, **(Szkoła Podstawowa nr 3 w Lipnie);**

- obserwację i kontrolę zachowań uczniów sprawiających problemy wychowawcze; monitoring realizacji obowiązku szkolnego; uświadamianie rodziców uczniów z zaburzeniami zachowania o potrzebie diagnozy psychologiczno – pedagogicznej i innej specjalistycznej; utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze, rozpoznawanie warunków życia uczniów (rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, wywiady i wizyty w domach); zapewnienie szczególnej opieki wychowawczej, pomocy dydaktycznej i materialnej uczniom z rodzin zagrożonych demoralizacją i niewydolnych wychowawczo; współpraca z policją, kuratorami sądowymi, asystentem rodziny, pracownikami

socjalnymi, oddziaływanie na rodziców zaniedbujących obowiązki rodzicielskie poprzez rozmowy profilaktyczno - ostrzegawcze, a w drastycznych przypadkach kierowanie do Sądu Rejonowego – Wydział Rodzinnych i nieletnich; przygotowywanie inscenizacji profilaktycznych w szkole dotyczących właściwych zachowań; współpraca z teatrem Kurtyna z Krakowa – udział uczniów klas I-III i klas IV-VII w spektaklach profilaktycznych; opracowanie regulaminów klasowych dotyczących przeciwdziałania przemocy i agresji; zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych dla uczniów, w tym zajęć świetlicy środowiskowej; zorganizowanie Dnia Przyjaźni - opracowanie zadań dla klas - przygotowanie apelu tematycznego w auli szkolnej; zorganizowanie zajęć edukacyjnych dla uczniów w zakresie profilaktyki, w tym poświęcone agresji i przemocy; spotkania z terapeutami uzależnień dla rodziców i uczniów; udział rady pedagogicznej i rodziców w spotkaniach z zaproszonymi specjalistami podejmującymi tematykę zagrożeń agresją i przemocą oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym, **(Szkoła Podstawowa nr 5 w Lipnie);**

- zajęcia, prelekcje, konsultacje psychoedukacyjne zwiększające kompetencje wychowawcze, komunikacyjne oraz pogłębiające umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy dla uczniów i ich rodziców; mediacje szkolne i rodzinne; współpraca z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny i młodzieży, tj. Sąd Rodzinny, Policja, MKRPA MOPS, GOPS Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, inni specjaliści; monitorowanie przez szkołę uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym – podejmowanie działań zaradczych np. opieka pedagoga, psychologa szkolnego itd.; prowadzenie gazetki ściennej zawierającej ogólnopolskie telefony zaufania, również m.in. pomocy ofiarom przemocy w rodzinie; szczególna opieka wychowawcy klasy, pedagoga i psychologa szkolnego, specjalistami poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Lipnie, terapeutą uzależnień z ramienia MKRPA, pomoc psychiatryczna wobec rodzin gdzie prowadzona jest procedura ,, Niebieskiej Karty", **(Publiczne Gimnazjum nr 1 w Lipnie);**

- koncert profilaktyczny Gabriel Fleszar; spotkanie z funkcjonariuszami policji w sprawie cyberprzemocy; koncert profilaktyczny p. Jacka Musiatowicza ,,Życie na niby"; terapia uzależnień p. A. Olczyk; udział w projekcie realizowanym we współpracy z MEN ,, Cyberbezpieczni.pl" z uczestnictwem uczniów, rodziców i nauczycieli, **(Liceum Ogólnokształcące w Lipnie);**

- ogólnoszkolne spotkanie z przedstawicielami policji z KPP w Lipnie; spotkania policjantów z klasami; zajęcia z wychowawcami w ramach tzw. godzin wychowawczych na temat przemocy; analiza zachowań uczniów podczas zajęć i przerw międzylekcyjnych; spotkanie z przedstawicielami państwowej straży pożarnej na temat bezpiecznych zachowań; zajęcia z pedagogiem i psychologiem - emisje filmów dotyczące problematyki przemocy, **(Zespół Szkół Technicznych w Lipnie);**

W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie placówki służby zdrowia z terenu Lipnie prowadziły działania poprzez:

- funkcjonowanie Poradni Psychologicznej i Poradni Uzależnień działających przy Poradni Zdrowia Psychicznego;

W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Komenda Powiatowa Policji na terenie Lipna prowadziła działania poprzez:

- prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty" w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – w 2017 roku założono 59 kart tym 1 sporządzona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie;
- podejmowanie działań na rzecz pomocy ofiarom przemocy ze szczególnym uwzględnieniem pokrzywdzonych dzieci;
- spotkania pracowników MOPS, PCPR i kuratorów;
- przeprowadzanie pogadanek dot. przemocy z uczniami miejscowych szkół;
- systematyczne organizowanie spotkań i pogadanek na temat ,,cyberprzemocy"tj. przemocy z użyciem mediów elektronicznych tj. internetu i telefonów komórkowych na terenie szkół powiatu lipnowskiego, (łącznie przeprowadzono 24 spotkania);
- cykliczne szkolenia mające na celu podniesienie kompetencji funkcjonariuszy podejmujących czynności z udziałem ofiar i sprawców przemocy, również szkolenia z udziałem podmiotów poza policyjnych;

W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej na terenie Lipna prowadził działania poprzez:

- skierowanie skazanych za przemoc w rodzinie do programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców w rodzinie (organizator programu: Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Lipnie);
- spotkania w szkole kuratorów z rodzicami;
- indywidualne rozmowy kuratorów z nieletnimi w obecności pedagogów szkolnych;

Wnioski na dalsze lata realizacji Gminnego Programu:

1. Kontynuacja i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami.
2. Szerzenie świadomości społecznej, a głównie psychoedukacja rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy.
3. Rozwój współpracy o charakterze ponad gminnym.
4. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy m. in. poprzez wykorzystanie pracy socjalnej w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.
5. Zwiększenie zaangażowania placówek oświatowych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.